

Vreme: 06.05.2017 07:30

Medij: www.blic.rs

Link: <http://www.blic.rs/vesti/drustvo/sveti-djordje-spaja-prirodu-i-veru-etnolozi-nijedan-praznik-nije->

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: SVETI ĐORĐE SPAJA PRIRODU I VERU Etnolozi: Nijedan praznik nije sačuvao toliko staroslovenskih običaja kao Đurđevdan

3046

Vesti Društvo Tweet Željka Mrđa | 06. 05. 2017 - 07:30h

Nijedan drugi praznik nije sačuvao toliko staroslovenskih i starobalkanskih elemenata kao Đurđevdan - kaže dr Miloš Matić iz Etnografskog muzeja.

Foto: Shutterstock Verovanje je da ako je na Đurđevdan vedro - "da će biti plodna godina", a ako na ovaj veliki praznik i sutradan bude padala kiša - "da će leto biti sušno" On podseća da se nekada od Đurđevdana računalo letnje vreme i takoreći početak godine, pa je sve što je vezano za đurđevdanske običaje slavljenje novog životnog ciklusa. - Đurđevdan je uvek vezan za Vaskrs i za to buđenje života u svemu oko nas, sve cveta, buja, razvija se. Predstavlja slavljenje novog prirodnog ciklusa i jedna od teorija je da je Đurđevdan iznikao iz agrarnog kulta, rađanja novog života i plodnosti. Kada posmatramo nekadašnji tradicionalni način života, jesen je vreme za venčanja i svadbe, a proleće za rađanje dece - kaže Matić. Foto: RAS / RAS Srbija Ikona sa Svetim Đorđem On podseća da se na Svetog Đorđa naročito slavi priroda i podseća na obredno i običajno kupanje u rekama i potocima, uz nakupljeno bilje i trave. - Uoči Đurđevdana, kao i na taj dan, naročito se bere bilje i veruje da tog dana biljke imaju posebnu lekovitu moć i isceljujuća svojstva. Zato se i do danas zadržao običaj pravljenja đurđevdanskog venca - kaže Matić. Pročitajte još: Pročitaj još Đurđevdanski venac, osim za zdravlje i lepotu, koristi se i u, takoreći, magijske svrhe, verujući da kroz takav venac treba da usledi prva plodonosna, ritualna muža ovaca. - I još jedna karakteristika je da je Sveti Đorđe zaštitnik stočara. Vreme početka maja bilo bi vreme kada bi se ovce ojagnjile. Za tu priliku bili bi napravljeni đurđevdanski venčići i kolači kružnog oblika, kroz koji bi se muzle ovce i tako verovalo u magijsku moć tog prvog mleka - objašnjava naš sagovornik iz Etnografskog muzeja. Foto: Milan Ilic / RAS Srbija Na trpezi obavezni kolač i žito, a najviše se raduju najmlađi On ističe da je kod Roma Đurđevdan kolektivni praznik i da uvek upućuje na slavljenje prirode. - Uvek se veruje da je svetitelj tu negde oko porodice, predaka i potomaka i da u tom svetom vremenu čuva članove porodice, uz molitven poziv iz srca da svetac pomogne porodici koja ga proslavlja i koja je zapravo krštena u dan kada se proslavlja. Mi nemamo jasnih podataka od kad se tačno slavi slava kod Srba, ali tek od Svetog Save, koji je u svojim tipicima ustanovio kako se slavi, možemo zvanično da govorimo o slavi, što će reći 12. vek - objašnjava naš sagovornik. Danas je Biljani petak koji najavljuje Đurđevdan. Nekada davno, pa i danas po selima, već bi od rane zore žene odlazile u polja da bi brale cveće i travu za koje se verovalo da je naročito lekovita, pomilovana rukom velikog Svetog Đorđa. Od bilja bi se pravili venčići, koji su kačeni na stoku, rodno drveće, kućna vrata. Kroz vence su devojke progledavale momke. Ne postoji hrišćanski praznik koji na tako lep način spaja prirodu i veru i govori o novom ciklusu rađanja i preporoda, uvek tako blizu Vaskrsa.

